

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

stosowane przez nauczycieli języka polskiego w Zespole Szkół Nr 1

Opracowane na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania w Zespole Szkół Nr 1.

Ocena wystawiana uczniowi jest informacją o jego stanie wiedzy i umiejętności oraz o jakości jego pracy. Daje uczniowi możliwość budowania odpowiedzialności za własną naukę, uczy dojrzałości. Systematyczne ocenianie umożliwia uzyskanie informacji o słabych punktach pracy, korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej, o kłopotach grupy i poszczególnych uczniów. Ocenianie wiedzy i umiejętności wdraża ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny. Umożliwia okresowe (roczne) podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie na tej podstawie stopnia opanowania materiału przewidzianego na dany okres (rok szkoły).

Oceny są jawne, dokonywane są systematycznie, na każdej lekcji. Przy ustalaniu oceny brany jest pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia; wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie niektórym wymaganiom programowym (np. dysleksja) dostosowane są do typu deficytu.

1. Ocenianie ma na celu:

- a. poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- b. pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju,
- c. motywowaniu ucznia do dalszej pracy,
- d. dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych zdolnościach ucznia, umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

2. Jawność ocen.

- a. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- b. Sprawdzone i ocenione prace (prace klasowe, sprawdziany, testy) uczeń i jego rodzice prawni opiekunowie mogą otrzymać do wglądu do końca danego roku szkolnego (tj. do 30 czerwca).
- c. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel jest zobowiązany do uzasadnienia wystawionej oceny śródrocznej i końcoworocznej.
- d. Nauczyciel uzasadnia każdą wystawioną ocenę w czasie zajęć edukacyjnych, w rozmowie z uczniem po odpowiedzi ustnej lub pracy pisemnej lub pisemnie na pracy ucznia. Uzasadniając, ma obowiązek odwołać się do wymagań edukacyjnych, przekazać informację o tym, co uczeń zrobił dobrze, co wymaga poprawienia, dodatkowej pracy ze strony ucznia, wskazać uczniowi, jak powinien się dalej uczyć.

- e. Ok. 4 tygodni przed końcoworocznym/ śródrocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej wg zasad ustalonych w WZO.

3. Ocenie na języku polskim podlegają następujące działania ucznia:

- odpowiedź ustna;
- prace pisemne (dłuższe: domowe i klasowe – 2 godz.);
- tematy otwarte, związane z okresem literackim, lekturą;
- krótkie zadania klasowe (sprawdziany, kartkówki);
- testy sprawdzające wiadomości, znajomość lektur (wyboru i uzupełnień);
- referaty – opracowanie materiału poszerzającego wiadomości, np. związanego z kontekstem filozoficznym, funkcjonowaniem tematu w różnych tekstach kultury;
- aktywność na lekcji (dyskusja, działania interpretacyjne);
- wartość prowadzonych notatek.

Wartość wystawianych ocen określają przyjęte przez nauczyciela wagi w dzienniku elektronicznym.

Ocena odpowiedzi ustnej dotyczy poziomu merytorycznego, językowego oraz strukturalnego wypowiedzi.

Ocena pracy pisemnej

Uczeń otrzymuje przejrzystą punktację i recenzję zawierającą informacje na temat mocnych i słabych stron wypowiedzi umożliwiającą doskonalenie wszystkich elementów wypracowania. Biorze się pod uwagę także walory estetyczne pracy oraz:

- w pracy domowej: stopień samodzielności pracy; umiejętność wskazania bibliografii;
- w pracy klasowej: samodzielność sądów, odwołania do wiedzy pozaszkolnej w tematach otwartych.

Ocena krótkiego zadania klasowego (sprawdziany, kartkówki) i testu sprawdzającego umiejętności i wiadomości, znajomość lektur (wyboru i uzupełnień).

Uczeń otrzymuje przejrzystą punktację oraz informację o walorach danej wypowiedzi i/lub brakach w wiedzy i/lub umiejętnościach poprzez zastosowanie znaków graficznych „+” (mocna strona wypowiedzi), „-” (wypowiedź błędna merytorycznie) lub „/” (wypowiedź b. ogólnikowa lub powierzchowna/ fragmentaryczna, wymagająca pogłębienia lub wzbogacenia treści).

Referaty

- Uczeń może korzystać z pomocy nauczyciela (konsultacje na początkowym etapie pracy).
- Ocena obejmuje: wartość merytoryczną, umiejętność selekcji materiału, wykorzystania cytatów, wskazywania opinii, wykorzystania ilustracji – o ile temat na to wskazuje – lub innych dodatkowych form przekazu, tworzenie bibliografii.

Pozostałe działania ucznia informują nauczyciela dodatkowo:

- aktywność na lekcji: zainteresowania ucznia;
- notatki: selekcja materiału, sprawność techniczna;
- testy: zapamiętywanie i rozumienie treści;
- zrozumienie materiału (np. haseł programowych, definicji pojęć, tez utworu).

4. Kryteria oceniania:

Ocena celująca (wymagania wykraczające):

bardzo dobra znajomość treści programowych, wzbogacona o wiedzę pozaszkolną, odwoływanie się do kontekstów; samodzielności dojrzałość argumentacji; logiczna spójność; swobodny, odpowiedni do treści styl; uczeń samodzielnie zdobywa wiedzę z różnych źródeł, rozwija swoje zainteresowania.

Ocena bardzo dobra (wymagania dopełniające): bardzo dobra znajomość treści programowych i umiejętność ich stosowania w sytuacjach programowych; wnikliwa analiza zrozumianego materiału, eksponująca główne myśli, trafna argumentacja; wysoka sprawność językowa.

Ocena dobra (wymagania rozszerzające):

samodzielne rozwiązywanie typowych zadań; merytoryczna poprawność, próby samodzielnych analiz i ocen; spójność kompozycyjna; poprawność językowa drobne usterki).

Ocena dostateczna (wymagania podstawowe):

merytoryczna poprawność, ale odtwórczy charakter wypowiedzi; podejmuje próby uczestniczenia w rozmowie (niewielka pomoc nauczyciela); nieliczne błędy językowe.

Ocena dopuszczająca (wymagania konieczne):

wyraźnie odtwórczy charakter wypowiedzi, drugorzędne usterki rzeczowe; wypowiedź niespójna, chaotyczna; odejmuje próbę rozmowy, z pomocą nauczyciela porządkuje wypowiedź i tworzy podstawowe wnioski; liczne błędy w mówieniu, ale zachowuje komunikatywność językową.

Ocena niedostateczna: uczeń nie spełnia wymagań koniecznych, nie udziela odpowiedzi, nie realizuje tematu mimo prób naprowadzenia przez nauczyciela.

5. Minimalne wymagania na poszczególne oceny przy klasyfikacji semestralnej/końcoworocznej.

- a. **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który w semestrze:
uzyskał średnią zawierającą się między 2 a 2,50.
- b. **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który w semestrze:
uzyskał średnią zawierającą się między 2,51 a 3,50.
- c. **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:
uzyskał średnią zawierającą się między 3,51 a 4,5.
- d. **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
uzyskał średnią wyższą niż 4,51.
- e. **Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:
☐ uzyskał z prac klasowych i testów co najmniej oceny bardzo dobre i przynajmniej jedna celująca; ☐ nie uzyskał oceny cząstkowej niższej niż dobra;
☐ uzyskał minimum dwie oceny co najmniej bardzo dobre za aktywność na lekcji;
☐ przygotował co najmniej jedną pracę dodatkową na ocenę celującą;
☐ osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

- W szczególnie uzasadnionych przypadkach, do 7 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej, po właściwym umotywowaniu na forum klasy, nauczyciel może samodzielnie wystawić ocenę wyższą niż ocena wynikająca z oceny średniej ważonej.
- W szczególnie uzasadnionych przypadkach do 7 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej, po właściwym umotywowaniu na forum klasy oraz konsultacji z wychowawcą i Dyrektorem lub wicedyrektorem Szkoły, nauczyciel może, wystawić ocenę niższą niż ocena wynikająca z oceny średniej ważonej.

6. Warunki poprawiania (zaliczania).

a. Uczeń nieobecny na pracach pisemnych ma obowiązek w terminie dwóch tygodni napisać pracę klasową, sprawdzian itd., na których był nieobecny; jeśli uczeń tego nie zrobi, trzymuje ocenę niedostateczną.

b. Uczeń ma prawo poprawić (jeden raz) wynik pracy klasowej, sprawdzianu itd. w terminie dwóch tygodni. Termin poprawy wyznacza nauczyciel w porozumieniu z uczniami. W szczególnych wypadkach (np. dłuższa choroba) może on zostać przedłużony przez nauczyciela.

c. Uczeń, który podczas prac pisemnych korzysta ze źródeł nie ustalonych przez nauczyciela, otrzymuje ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy.

7. Zasady nagradzania ucznia.

Nauczyciel może podnieść ocenę końcoworoczną nawet o jeden stopień uczniowi, który wyróżnia się aktywnością na zajęciach, rozwiązuje dodatkowe problemy, wykazuje inicjatywę w dodatkowych pracach, ma wiedzę wykraczającą ponad program, bierze udział w różnych konkursach. Osiągnięcia na olimpiadach, konkursach wojewódzkich, okręgowych lub krajowych mogą być podstawą do wystawienia końcowej oceny celującej.

8. Zasady współpracy z uczniami, rodzicami, pedagogiem szkolnym.

a. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez niego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

b. Nauczyciel ma obowiązek oddać ocenione prace pisemne w terminie do dwóch tygodni od ich otrzymania (z wyłączeniem okresów wolnych od zajęć) oraz systematycznie oceniać ucznia. Termin oddania prac może być dłuższy w sytuacji równoległego sprawdzania przez nauczyciela diagnoz i próbnych matur.

c. Uczeń ma możliwość otrzymywania dodatkowych wyjaśnień – uzasadnień do wystawionej oceny.

d. Uczeń ma obowiązek uczęszczać na lekcje, wykonywać zadania, ćwiczenia, prowadzić zeszyt, korzystać ze wskazanej literatury dostępnej w bibliotece szkolnej.

e. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez podania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych, kartkówek, sprawdzianów, diagnoz) w ilości ustalonej przez nauczyciela i podanej do wiadomości ucznia na początku roku szkolnego.

f. Nauczyciel pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju oraz motywuje do dalszej pracy.

Podczas zebrań z rodzicami, rozmów interwencyjnych nauczyciel przekazuje rodzicom (prawnym opiekunom):

- ☐ informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów ucznia,
- ☐ informuje o trudnościach i uzdolnieniach ucznia,
- ☐ wskazówki do pracy z uczniem.

g. Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia; nauczyciel informuje pedagoga szkolnego o sytuacjach wymagających jego interwencji.

9. Kryteria oceniania prac pisemnych są zgodne z aktualnym informatorem maturalnym CKE.

10. Postanowienia końcowe.

Wymagania edukacyjne dotyczące prac pisemnych są dostosowane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia. Uczniowie, którzy przedstawili opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, mają wydłużony czas prac pisemnych wykonywanych w szkole (o ile to jest możliwe). Prace domowe mogą być konsultowane z nauczycielem. Przy sprawdzaniu prac pisemnych ocenia się warstwę językową, biorąc pod uwagę stwierdzone specyficzne trudności w uczeniu się czytania i pisania (w załączeniu). W przypadkach spornych rozstrzygający są Wewnętrzne Zasady Oceniania i Statut Szkoły.

Zespół nauczycieli języka polskiego